

Vergaderjaar 2024–2025

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 1132

BRIEF VAN DE MINISTER VAN KLIMAAT EN GROENE GROEI

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 mei 2025

Bijgevoegd vindt u de geannoteerde agenda voor de Energieraad van 16 juni 2025 in Luxemburg.

De Minister van Klimaat en Groene Groei,
S.Th.M. Hermans

Geannoteerde Agenda Energieraad 16 juni

Op 16 juni a.s. vindt in Luxemburg de Energieraad plaats onder het Poolse Voorzitterschap (hierna: het voorzitterschap). De formele agenda en de stukken die duiding geven aan de inhoud van de discussies ontbreken momenteel nog, maar naar verwachting worden de Raadsconclusies over energieveiligheid tijdens de Raad aangenomen en wordt het verloop of eventueel het resultaat van de trilogie over de Gasopslagverordening besproken. Mogelijk wordt er ook gesproken over de REPowerEU Routekaart (hierna: Routekaart).

Energieveiligheid

Het Poolse voorzitterschap wil tijdens de Raad van 16 juni Raadsconclusies aannemen over energieveiligheid. Deze Raadsconclusies brengen geen (nieuwe) wetgevende verplichtingen met zich mee maar doen een belangrijke oproep naar de EU-instellingen met aandachtspunten op het gebied van energieveiligheid. Veiligheid is een prioriteit van het voorzitterschap en staat in de huidige geopolitieke situatie hoog op de agenda. Het kabinet deelt de notie dat een veilige, betrouwbare en betaalbare energievoorziening cruciaal is voor de economie en maatschappij en verwelkomt daarom deze Raadsconclusies.

De concept Raadsconclusies benoemen het belang van de versterking van de Energie-Unie voor een veilig, betaalbaar en schoon energiesysteem. Ook wordt er aandacht besteed aan het verminderen van risicovolle strategische afhankelijkheden, cyberveiligheid, investeringen in infrastructuur en schone energietechnologieën, versnellen van vergunningverlening, samenwerking bij de beveiliging van infrastructuur, paraatheid bij verstoringen of aanvallen, en steun aan Oekraïne vanwege de voortdurende Russische aanvallen op kritieke energie-infrastructuur.

Nederland kan zich vinden in de lijn van de concept conclusies. Het kabinet heeft in de onderhandelingen de inzet aangehouden zoals vermeld in de Geannoteerde Agenda's van 17 maart en 13 mei en de kabinetsaanpak risicovolle strategische afhankelijkheden¹. Nederland pleit in de nog lopende onderhandelingen over de Raadsconclusies voor een oproep aan de Commissie om bij de geplande herziening van het leveringszekerheidskader voor gas de lessen uit de energiecrisis zorgvuldig mee te nemen. Nederland verwelkomt daarnaast dat in de laatste versie van de Raadsconclusies een referentie wordt gemaakt naar de op 6 mei gepubliceerde REPowerEU Routekaart en de verwachte wetgevingsvoorstellen ter implementatie van de Routekaart.

Verlenging van de Europese vuldoelen

Op 5 maart 2025 heeft de Europese Commissie een voorstel gepubliceerd om de Europese gasopslagbepalingen met twee jaar te verlengen, zonder verdere wijzigingen. Over de Nederlandse inzet ten aanzien van dit verlengingsvoorstel is de Kamer middels een Kamerbrief geïnformeerd.² Op 11 april heeft de Raad over dit voorstel een Algemene Oriëntatie bereikt en daarna zijn de trilogie tussen de Raad, de Europese Commissie en het Europees Parlement gestart. Het is aannemelijk dat het voorzitterschap tijdens de Energieraad de voortgang of het resultaat van de trilogie bespreekt.

¹ Kamerstuk 21 501-33, nr. 1114; Kamerstuk 21 501-33, nr. 1125; Kamerstuk 30 821, nr. 244.

² Kamerstuk 29 023, nr. 557.

In de onderhandelingen in de Raad is het voorstel van de Commissie op een aantal punten aangepast. Deze aanpassingen hebben vooral tot doel meer flexibiliteit aan te brengen rond de tussentijdse vuldoelen en het per 1 november te behalen vuldoel. Dit om de maatregelen die lidstaten nemen om de opslagen tijdig en adequaat gevuld te krijgen, minder voorspelbaar te maken. Het voorstel is met deze aanpassingen meer in lijn gebracht met de Nederlandse inzet. Het kabinet zet er op in dat het uiteindelijke voorstel, na eventuele aanpassingen in de trilogie, in lijn blijft met het beoogde doel van de aanpassingen uit de Algemene Oriëntatie.

Zoals het kabinet op 22 april naar aanleiding van vragen van de Kamer heeft toegelicht³, heeft Nederland – net als in voorgaande jaren – voor 2025 nationaal een hogere vulambitie dan het Europese verplichte minimum. Deze nationale vulambitie sluit aan bij analyses van Gasunie Transport Services B.V. (GTS). Extra flexibiliteit op Europees niveau betekent daarom niet een verandering van het nationale gasoplagen-beleid. De extra flexibiliteit op EU-niveau betekent wel dat er gunstigere Europese marktomstandigheden worden gecreëerd om de opslagen daadwerkelijk gevuld te krijgen.

REPowerEU Routekaart

Op 6 mei 2025 heeft de Commissie de REPowerEU Routekaart voor het beëindigen van de Russische energie-import in de Unie gepubliceerd. Mogelijk vindt hierover tijdens de Raad een uitwisseling plaats. Deze Routekaart schetst de Europese strategie om de resterende Russische energie-import geleidelijk af te bouwen en focust op gas, olie, uranium en ander nucleair materiaal. Deze mededeling kondigt verschillende wetgevingsvoorstellen aan, die de Commissie in juni 2025 wil uitbrengen. De in de Routekaart voorgestelde maatregelen zullen ervoor moeten zorgen dat Russische energie niet op de markt in de EU komt, maar de leveringszekerheid geborgd blijft. De Commissie streeft ernaar dit op een zodanige manier te doen dat de gevolgen voor de prijzen en de markten tot een minimum worden beperkt. Nederland steunt de intentie van de voorstellen van de Commissie inzake het reduceren van de afhankelijkheid van Russische energie. Over de Nederlandse inzet ten aanzien van dit voorstel wordt u spoedig middels een Kamerbrief geïnformeerd.

³ Kamerstukken II 2024/2025, 29 023, nr. 564.